

טיוטת חוק לתיקון חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 6), התש"ף-

2019

הצעה להחלטה

מחליטים:

א. לאשר את טיוטת חוק לתיקון חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 6), התש"ף-2019 המצורפת בזאת.

ב. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש להקדים את הדיון בהצעת החוק.

דברי הסבר

רקע כללי

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016 מסדיר את ענף הרכב בישראל על תחומיו השונים ובכלל זה: ייצור רכב; ייבוא רכב; סחר ברכב; ייצור, ייבוא וסחר במוצרי תעבורה; מתן שירותי תחזוקה לרכב; ושמאות רכב. מטרת החוק הינה הסדרת השירותים בענף הרכב, תוך הבטחת רמה מקצועית הולמת של נותני השירותים, שמירה על בטיחות הרכב, הגנה על שלום הציבור ובטיחותו, מתן שירות סדיר וזמין למקבלי השירות, קיומם של תנאים הולמים במקומות מתן השירותים וקידומה של התחרות בענף הרכב והגנת הצרכן. החוק מחליף את ההסדרה של ענף הרכב שקדמה לו, באמצעות חמישה צווי פיקוח שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957. עם זאת, סעיף 247 לחוק קובע כי הצווים האמורים יעמדו בתוקף ככל שלא שונו ההסדרים הקבועים בהם בחוק עצמו וכל עוד לא הותקנו התקנות מכוחו; תוקף הוראה זו נקבע להיות למשך שנתיים מיום תחילת החוק, עד ליום 18.10.2018.

מאז נחקק החוק, פעל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים באופן מאומץ להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, במטרה להבטיח את יישומו של החוק בצורה מלאה ככל הניתן, וכן לעמוד בלוחות הזמנים להשלמת מטלה זו כפי שנקבעו בסעיף 247 לחוק.

על אף האמור, עקב היקפו הרחב של החוק המחזיק 253 סעיפים, וריבוי חקיקת המשנה שנקבעה בו, לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום מלוא חקיקת המשנה לפי החוק עד לתום שנתיים מיום התחילה, ולכן תוקן סעיף 247 לחוק (תיקון מס' 4), באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד ליום 31 בדצמבר 2019. כתוצאה מהבחירות לכנסת ה-21, ובעקבותיהן הבחירות החוזרות לכנסת ה-22, לא עלה בידי המשרד להשלים את אישור קבצי חקיקת המשנה מכוחו של החוק, גם בתקופת ההארכה שאושרה כאמור.

כדי למנוע מצב של ריק סטטוטורי ביחס לאותם תחומי פעילות בתחום הרכב, אשר לגביהם לא עלה בידי המשרד לקבוע את חקיקת המשנה לפי החוק, מוצע להאריך את תקופת תוקפם של צווי פיקוח, ככל שאלה לא ישונו או יבוטלו, או כל עוד לא ייכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי החוק בעניינים המוסדרים בהם, בשישה חודשים נוספים עד ליום 30 ביוני 2020, במהלכם ישלים המשרד את פרסום חקיקת המשנה לפי החוק.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

על הצעת החוק סמך ידיו מבחינה משפטית המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקאלי).

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת בזאת חוות דעת משפטית של היועצת המשפטית של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

סיווגים

סיווג ראשי : 07 חקיקה ממשלתית

תחום פעולה עיקרי : 06 המגזר הציבורי

מוגש על ידי שר התחבורה והבטיחות
בדרכים

י"ד בכסלו התש"ף
12 בדצמבר 2019

טיוטת חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, (תיקון מס' 6), התש"ף – 2019

א. שם החוק המוצע

חוק לתיקון חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016 (תיקון מס' 6),
התש"ף – 2019.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016 (להלן: "החוק") מסדיר את ענף הרכב בישראל על תחומיו השונים ובכלל זה: ייצור רכב; ייבוא רכב; סחר ברכב; ייצור, ייבוא וסחר במוצרי תעבורה; מתן שירותי תחזוקה לרכב; ושמאות רכב. מטרת החוק הינה הסדרת השירותים בענף הרכב, תוך הבטחת רמה מקצועית הולמת של נותני השירותים, שמירה על בטיחות הרכב, הגנה על שלום הציבור ובטיחותו, מתן שירות סדיר וזמין למקבלי השירות, קיומם של תנאים הולמים במקומות מתן השירותים וקידומה של התחרות בענף הרכב והגנת הצרכן. החוק מחליף את ההסדרה של ענף הרכב שקדמה לו, באמצעות חמישה צווי פיקוח שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן: "צווי הפיקוח").

מאז נכנס החוק לתוקף, ביום 18.10.16, פעל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן: "המשרד") באופן מאומץ להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, במטרה להבטיח את יישומו של החוק בצורה מלאה ככל הניתן, וכן לעמוד בלוחות הזמנים להשלמת מטלה זו כפי שנקבעו בסעיף 247 לחוק.

על אף האמור, עקב היקפו הרחב של החוק המחזיק 253 סעיפים, וריבוי חקיקת המשנה שנקבעה בו, לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום מלוא חקיקת המשנה לפי החוק עד לתום שנתיים מיום התחילה, ולכן תוקן סעיף 247 לחוק (תיקון מס' 4), באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד ליום 31 בדצמבר 2019. כתוצאה מהבחירות לכנסת ה-21, ובעקבותיהן הבחירות החוזרות לכנסת ה-22, לא עלה בידי המשרד להשלים את אישור קבצי חקיקת המשנה מכוחו של החוק, גם בתקופת ההארכה שאושרה כאמור.

כדי למנוע מצב של ריק סטאטוטורי ביחס לאותם תחומי פעילות בתחום הרכב, אשר לגביהם לא יעלה בידי המשרד לפרסם את חקיקת המשנה לפי החוק, מוצע להאריך את תקופת תוקפם של צווי פיקוח, ככל שאלה לא יישונו או יבוטלו, או כל עוד לא ייכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי החוק בעניינים המוסדרים בהם, בשישה חודשים נוספים עד ליום 30 ביוני 2020, במהלכה ישלים המשרד את פרסום חקיקת המשנה לפי החוק.

ג. עיקרי החוק המוצע

עיקר 1:

סעיף 247 לחוק בנוסחו הנוכחי, עניינו שמירת תוקפם של צווי הפיקוח וכן הוראות נוהל שנקבעו מכוחם ופורסמו באתר האינטרנט של המשרד, עד להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק.

לאור האמור מוצע לתקן את הרישא לסעיף, כך שתוקפם של צווי הפיקוח והוראות הנוהל שנקבעו מכוחם יעמוד עד ליום 30 ביוני 2020 – הארכה של שישה חודשים נוספים, במהלכה יתאפשר למשרד להשלים את פרסום חקיקת המשנה מכוחו של החוק. (סעיף 1 לחוק המוצע)

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

החוק יתוקן בהתאם לתיקון המוצע.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המנהלי

עיקר השפעת הצעת החוק היא הארכת תוקפם של צווי הפיקוח וכן הוראות הנוהל שנקבעו מכוחם, החלים בתחום הרכב, כל עוד הם לא שונו, בוטלו לפי דין או כל עוד לא נכנסו לתוקף הוראות במקומם לפי החוק בעניינים המוסדרים בהם. משכך, לא צפויה השפעה משמעותית על תקציב המדינה או על התקנים במשרדי הממשלה.

ו. הערות שהתקבלו לתזכיר החוק

לא התקבלו הערות לתזכיר החוק

ז. עמדת היועץ המשפטי לממשלה

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקלי) סומך את ידו על הצעת החוק מן הבחינה המשפטית.

ח. התייחסות לתקופת בחירות

ניתן אישור בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, כי אין מניעה מלקדם את הצעת החוק עקב כהונת ממשלת מעבר.

ט. להלן נוסח החוק המוצע:

הצעת חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 5) התש"ף-2019 *

תיקון סעיף 247 1. בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016,¹ בסעיף 247 במקום "ג' לחוק בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019) יבוא "ח' בתמוז התש"ף (30 ביוני 2020)".

דברי הסבר

כללי חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016 (להלן: החוק) מסדיר את ענף הרכב בישראל על תחומיו השונים ובכלל זה: ייצור רכב; ייבוא רכב; סחר ברכב; ייצור, ייבוא וסחר במוצרי תעבורה; מתן שירותי תחזוקה לרכב; ושמאות רכב. מטרת החוק היא הסדרת השירותים בענף הרכב, תוך הבטחת רמה מקצועית הולמת של נותני השירותים, שמירה על בטיחות הרכב, הגנה על שלום הציבור ובטיחותו, מתן שירות סדיר וזמין למקבלי השירות, קיומם של תנאים הולמים במקומות מתן השירותים וקידומה של התחרות בענף הרכב והגנת הצרכן.

סעיף 1 טרם חקיקת החוק הוסדר ענף הרכב באמצעות חמישה צווי פיקוח שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן: צווי הפיקוח).

סעיף 247 לחוק שעניינו שמירת תוקף, נועד לשמור את תוקפם של צווי הפיקוח ושל הוראות נוהל שנקבעו מכוחם ופורסמו באתר האינטרנט של המשרד (להלן: הנהלים), עד להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק. בתחילה קבע נוסחו של סעיף 247 לחוק כי תוקפם של צווי הפיקוח והנהלים יישמר כל עוד לא שונו או בוטלו לפי דין או כל עוד לא נכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי חוק זה בעניינים המוסדרים בהם או עד תום שנתיים מיום התחילה, לפי המוקדם מבניהם.

החוק נכנס לתוקפו, ביום ט"ז בתשרי התשע"ז (18 באוקטובר 2016). מאז שנכנס החוק לתוקף פעל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן: המשרד) באופן מאומץ להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, במטרה להבטיח את יישומו של החוק בצורה מלאה ככל הניתן, וכן לעמוד במועד להשלמת מטלה זו כפי שנקבע בסעיף 247 לחוק כאמור.

* הצעת חוק מס' פ/...; הועברה לוועדה ביום ...
¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 970; התשע"ט, עמ' 254.

על אף האמור, עקב היקפו הרחב של החוק הכולל 253 סעיפים, וריבוי הוראות ההסמכה לחקיקת משנה שנקבעו בו, לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום מלוא חקיקת המשנה לפי החוק עד לתום שנתיים מיום התחילה, ולכן תוקן סעיף 247 לחוק בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 4), התשע"ח-2018 באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד יום ג' בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2019).

לעת הזו, הותקנו שבע תקנות לפי החוק: תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (יבוא רכב ושיווק, תיווך ביבוא אישי ואגרות), התשע"ז-2016, תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (יבוא רכב ושיווק וסחר ברכב), התשע"ז-2016, תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (הפחתה של סכומי העיצום הכספי), התשע"ז-2017, תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (סירוב לתת שירות), התשע"ז-2017, תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (השפעה אסורה על שיקול דעת של שמאי רכב), התשע"ח-2017, תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (ייצור מוצרי תעבורה, יבואם והסחר בהם), התשע"ח-2018 ותקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (פעולות ברכב המותרות שלא במוסך או במוסך נייד), התשע"ח-2018.

עם זאת, בשל הבחירות לכנסת ה-21, ובעקבותיהן הבחירות החוזרות לכנסת ה-22, לא עלה בידי המשרד להשלים את שאר הליכי חקיקת המשנה הנדרשים מכוחו של החוק, גם בתקופת ההארכה שאושרה בתיקון מס' 4 לחוק כאמור.

לפיכך, כדי למנוע מצב של ריק סטאטוטורי ביחס לאותם תחומי פעילות בתחום הרכב, אשר לגביהם לא עלה בידי המשרד לפרסם את חקיקת המשנה לפי החוק, ביניהם רישוי מוסכים, ייצור רכב ושמאי רכב וההוראות החלות עליהם, מוצע להאריך את תקופת תוקפם של צווי הפיקוח והנהלים, כל עוד הם לא ישונו או יבוטלו, או כל עוד לא ייכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי החוק בעניינים המוסדרים בהם, בתקופה של שישה חודשים נוספים מתום המועד הקבוע כיום בסעיף 247 לחוק, קרי עד יום ח' בתמוז התש"ף (30 ביוני 2020). במהלך תקופה זו יפעל המשרד להשלים את פרסום כלל חקיקת המשנה הנדרשת לפי החוק.

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה

טיוטת חוק לתיקון חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 6), התש"ף-2019

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016 מסדיר את ענף הרכב בישראל על תחומיו השונים ובכלל זה: ייצור רכב; ייבוא רכב; סחר ברכב; ייצור, ייבוא וסחר במוצרי תעבורה; מתן שירותי תחזוקה לרכב; ושמאות רכב. מטרת החוק הינה הסדרת השירותים בענף הרכב, תוך הבטחת רמה מקצועית הולמת של נותני השירותים, שמירה על בטיחות הרכב, הגנה על שלום הציבור ובטיחותו, מתן שירות סדיר וזמין למקבלי השירות, קיומם של תנאים הולמים במקומות מתן השירותים וקידומה של התחרות בענף הרכב והגנת הצרכן. החוק מחליף את ההסדרה של ענף הרכב שקדמה לו, באמצעות חמישה צווי פיקוח שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957. עם זאת, סעיף 247 לחוק קובע כי הצווים האמורים יעמדו בתוקף ככל שלא שונו ההסדרים הקבועים בהם בחוק עצמו וכל עוד לא הותקנו התקנות מכוחו; תוקף הוראה זו נקבע להיות למשך שנתיים מיום תחילת החוק, עד ליום 18.10.2018.

מאז נחקק החוק, פעל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים באופן מאומץ להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, במטרה להבטיח את יישומו של החוק בצורה מלאה ככל הניתן, וכן לעמוד בלוחות הזמנים להשלמת מטלה זו כפי שנקבעו בסעיף 247 לחוק. על אף האמור, עקב היקפו הרחב של החוק המחזיק 253 סעיפים, וריבוי חקיקת המשנה שנקבעה בו, לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום מלוא חקיקת המשנה לפי החוק עד לתום שנתיים מיום התחילה, ולכן תוקן סעיף 247 לחוק (תיקון מס' 4), באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד ליום 31 בדצמבר 2019. כתוצאה מהבחירות לכנסת ה-21, ובעקבותיהן הבחירות החוזרות לכנסת ה-22, לא עלה בידי המשרד להשלים את אישור קבצי חקיקת המשנה מכוחו של החוק, גם בתקופת ההארכה שאושרה כאמור.

כדי למנוע מצב של ריק סטטוטורי ביחס לאותם תחומי פעילות בתחום הרכב, אשר לגביהם לא עלה בידי המשרד לקבוע את חקיקת המשנה לפי החוק, מוצע להאריך את תקופת תוקפם של צווי פיקוח, ככל שאלה לא ישונו או יבוטלו, או כל עוד לא ייכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי החוק בעניינים המוסדרים בהם, בשישה חודשים נוספים עד ליום 30 ביוני 2020, במהלכם ישלים המשרד את פרסום חקיקת המשנה לפי החוק. אופן הדיון בה, שכן המועד הקבוע בחוק הקיים איננו מאפשר המתנה להקמתן.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון

הצעת החלטה זו מובאת לאישור הממשלה לאחר שהתקיימו הבחירות לכנסת ה-22 ובטרם הוקמה ממשלה חדשה. בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון ולהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, הממשלה וחבריה מחויבים באיפוק בהפעלת סמכויותיהם לגבי כל אותם עניינים שאין כורח ודחיפות מיוחדת לפעול בהם בתקופה זו.

בהתאם לפסיקה, מתחם הסבירות לעניין זה נבחן בשים לב למאפייניה של הסמכות הקונקרטית המופעלת ובהתחשב באיזון הנדרש בין הצורך בעשייה לבין זרישת האיפוק כאמור.

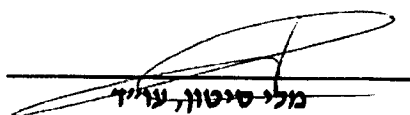
בשים לב לדחיפות בקידום הליך החקיקה על רקע המועד הצפוי לפקיעת תוקף צווי הפיקוח והוראות הנוהל מכוחם, ועל רקע האינטרס בציבורי בהמשך אסדרת המקצועות והשירותים בענף הרכב למטרות המנויות לעיל, אין מניעה משפטית לקבלת ההחלטה בעת הזו.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם

לא רלוונטי

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה

אין מניעה משפטית מקבלת החלטה שעיקרה הסדרת הארכת פרק הזמן לעריכת חקיקת משנה, נוכח היקפה הרב הנדרש והמציאות של ממשלת מעבר וועדות זמניות בכנסת.

מלי סיטון, ע"ד
היועצת המשפטית

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים